

УТВЪРЖДАВАМ:

**ЗА ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
НА ОБЛАСТ ЛОВЕЧ**

Съгл. Заповед № РД-07-194/27.11.2019 г.

БОЙКО ПЪДАРСКИ

Зам. областен управител
на област Ловеч

ОБЛАСТЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЛАСТ ЛОВЕЧ ЗА 2020 ГОДИНА



Февруари 2020

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	3 стр.
1. Анализ на предизвикателствата пред младежта в област Ловеч	4 стр.
1.1 Насърчаване на икономическа активност и кариерно развитие на младите хора	5 стр.
1.2 Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги	12 стр.
1.3 Насърчаване на здравословния начин на живот	13 стр.
1.4 Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение	14 стр.
1.5 Развитие на младежко доброволчество	16 стр.
1.6 Повишаване на гражданската активност на младите хора	17 стр.
1.7 Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони	19 стр.
1.8 Развитие на межкултурния и международния диалог	20 стр.
1.9 Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността	22 стр.
2. Приоритети и специфични цели за провеждане на политика за младежта и мерки за постигането им	24 стр.
3. Предвиждане на дейности, които да допринасят за постигане на целите на общинските, областните и националната стратегия за младежта	27 стр.
4. Организация и координация на дейностите за постигане на целите	32 стр.
5. Действия по наблюдение, оценка и актуализация на областния план за младежта	33 стр.
6. Осигуряване на информация и публичност на плана	33 стр.

ВЪВЕДЕНИЕ

Областният план за младежта на област Ловеч е изготвен следвайки стратегическите цели, заложи в Национална стратегия за младежта (2010-2020), като определените приоритети на областно ниво, са обвързани с насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение, развитие на младежкото доброволчество, повишаване на гражданската активност, развитие на младите хора в малките населени места и селските райони, развитие на межкултурния и международен диалог и повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността. Целите на националния стратегически документ се изпълняват от всички ресорни държавни институции в страната, чиято дейност има отражение върху живота на младите хора в страната, както и от общините в България, на принципа на междусекторното сътрудничество, многосекторния подход и съвместното управление с младите хора в страната.

Специална отговорност и ключова роля по отношение на изпълнението на стратегията имат местните власти, чиято активност трябва да осигури по-висока степен на чуваемост към гласа на младите хора и техните нужди. Основните предизвикателства пред управлението на младежката политика в страната са свързани с:

- ♣ необходимост от по-тясно сътрудничество между различните секторни държавни органи в планирането, изпълнението и оценката на политиките за младежта на централно и областно ниво;
- ♣ активно включване на общините в планирането и реализирането на политиките за младите хора;

- ♣ активизиране участието на младите хора в обществения и икономическия живот;
- ♣ приобщаването на младите хора в процеса на управлението на местно, областно и национално ниво.

Областният план за младежта на област Ловеч е изготвен на база на общинските планове за действие на 8-те общини и включва идеите и визията на общините за преодоляване на предизвикателствата и начините за решаване на проблемите на младежите с цел подобряване на настоящата ситуация и набеязани мерки, насърчаващи реализирането на младежките дейности на местно ниво.

Областният план за младежта на област Ловеч е ориентиран към изграждане и реализиране на единна, последователна и устойчива младежка политика.

1. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

Население на възраст между 15 и 29 г. по пол и местоживееене, към 31.12.2018 г.

ОБЛАСТ ЛОВЕЧ	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
ВЪЗРАСТ									
15 - 19	5 820	3 014	2 806	3 725	1 919	1 806	2 095	1 095	1 000
20 - 24	4 489	2 344	2 145	2 752	1 397	1 355	1 737	947	790
25 - 29	5 868	3 133	2 735	3 639	1 896	1 743	2 229	1 237	992

По данни на НСИ

1.1 Насърчаване на икономическа активност и кариерното развитие на младите хора

Достъп до образование

Доброто образование е важно условие за личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество. Пред образователната система в България стоят два големи проблема. Първият проблем е свързан с ранното отпадане от образователната система на ученици, а вторият – с невъзможността за реализиране на пазара на труда в България, на високообразовани млади специалисти и оттук с мотивацията им да търсят професионална реализация извън страната.

През последните години се забелязва тенденция към увеличаване на дела на младите хора, завършили средно образование. Причината за това са както мерките за задържане и намаляване броя на отпадналите от училище младежи, така и прилагането на различни форми за придобиване на образование и квалификация от млади хора, прекъснали обучението си.

От 2017 г. на територията на областта се работи по изпълнение на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, съгласно Решение № 373/05.07.2017 г. на Министерски съвет. Дейността на екипите за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (екипи за обхват) ще продължи и през 2020 година.

В област Ловеч има добре изградена образователна система, включваща: 54 бр. начални, основни, общообразователни училища и професионални гимназии. В областта работят 5 начални, 25 основни, 12

средни, 2 профилирани, 7 професионални, 1 НУПИ „Проф. Венко Колев“ – гр. Троян и 2 обединени училища. С утвърден авторитет и национално признание се ползват: ГЧЕ „Екзарх Йосиф“ – Ловеч, НГПИ „Проф. Венко Колев“ – Троян, ПМГ – Ловеч, Национална гимназия по ветеринарна медицина, Технически колеж, помощно училище, ресурсен център, общински детски комплекси и ученическо общежитие.

Съобразно нуждите на региона се утвърждават и други средни училища, в които се обучават специалисти по туризъм (Априлци), планински водачи (с. Черни Осъм) и др.

Поради наличието само на едно висше учебно заведение в областта „Технически колеж – Ловеч“, след 19 годишна възраст, завършвайки средно образование заминават за други градове с цел продължаване на образованието си. От тях много малка част се завръщат в областта след завършване на висшето си образование.

В гр. Троян се намира Институт по Планинско животновъдство и земеделие. Това е единственото звено в системата на Селскостопанската академия, което е оторизирано за комплексно решаване на въпросите, касаещи селското стопанство в планинските и предпланински райони на страната.

Фондация „Телерик Академия“ продължава своите обучения на територията на общините Ловеч и Луковит. Обученията се организират в партньорство с Областна администрация Ловеч и имат за цел да подготвят учениците от региона за професиите на бъдещето и да ги въоръжат с ключови дигитални умения. Те са насочени към деца от 4-7 клас и 8-12 клас. На територията на община Ловеч през учебната 2019/2020 г. в СУ „Св. Климент Охридски“ учениците от 4-7 клас получават обучение по „Алгоритмично програмиране“, в община Луковит от 4-7 клас и 8-12 в СУ „Алеко Константинов“ и в ПГСС „Сергей Румянцев“ обучението е по „Дигитални науки“. Целта, която си е поставила „Училищна Телерик Академия“ е да подготви следващите поколения за професиите на

бъдещето, да засили интереса им към ученето и да ги превърне в следващите дигитални лидери, търсени специалисти и активни граждани. Все повече от професиите днес и за в бъдеще ще изискват дигитални умения. Независимо дали ще изберат да се занимават с програмиране или ще се развиват в друга област, учениците трябва да могат да управляват дигиталните технологии за да са конкурентноспособни на пазара на труда.

Специални усилия трябва да бъдат положени за развиване и разширяване на възможностите за учене през целия живот. Друго основно предизвикателство е обвързването на изискванията на пазара на труда с обучението на квалифицираните специалисти, които имат не само професионална, но и общообразователна подготовка.

Заетост

Националната политика по заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, помощ при започване на работа и субсидирани схеми за заетост.

Ограничаването на младежката безработица и неактивност е една от основните задачи на Националния план за действие по заетостта. На пазара на труда, младежите са значителна по размер група. Причините за това са ниска образованост, липса или ниското равнище на професионалната квалификация, неточна професионална ориентация, липса на трудов стаж.

Дирекции „Бюро по труда“ на територията на област Ловеч, работят активно по изпълнението на Национален план за изпълнение на европейската гаранция за младежта 2014–2020 г., чиято основна цел е осигуряването на качествена работна сила, като основна предпоставка за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в съответствие с дългосрочните цели на Стратегия „Европа 2020“.

В условията на пазарна икономика от най-важно значение за младите хора е предстоящото им трудово и социално реализиране.

Безработните младежи на възраст до 29 години регистрирани в бюрата по труда на територията на област Ловеч са 726. От тази група младежи 51.9 % са жени, 61.6 % са младежи без специалност и професия, 45.7 % са с основно и по-ниско образование и 21.7 % са продължително безработни.

Младежката безработица трябва да се разглежда едновременно с въпроса и за тези млади хора, които не търсят активно трудова заетост. И двата проблема превръщат положението на младежите на българския пазар на труда в още по-тревожно. В действителност същностният проблем са младежите, които нито работят, нито учат, нито се квалифицират, както и дългосрочно безработните. Младежите, които напускат училище преждевременно и сравнително ниското качество на образованието в България са едни от главните причини за наличието на младежи с недостатъчна образователна подготовка, квалификация и умения. Младите хора от семейства на безработни родители - не търсещи активно трудова заетост, ниско образовани или неграмотни, без умения и квалификация, които живеят в бедност или принадлежат към някоя от онеправданите обществени групи, до голяма степен ще придобият същите характеристики.

Ограничените възможности на държавните институции за реализация на завършващите млади хора, несигурността в ритмичното финансиране по Европейските програми, краткият период на тяхната ангажираност, подтиква същите за търсене на възможности за реализация в големите градове на страната и в чужбина. Младите хора страдат от високата младежка безработица и несигурните и лоши условия на труд. Липсата на информация и на подходящи умения за бъдеща заетост пречат на младите хора да бъдат напълно интегрирани на пазара на труда.

С цел повишаване на професионалната мобилност и улесняване на прехода между образование и заетост в област Ловеч се реализира Програмата „Старт на кариерата“ на Агенцията по заетостта, финансирана със средства от бюджета на Министерството на труда и социалната политика, която дава възможност на младежи до 29 години да придобият трудов стаж. За подкрепа на кариерната ориентация по Национална програма „Активиране на неактивни лица“, компонент „Работа с неактивните лица“ се назначават лица на длъжност младежки медиатор. Целта е младежкият посредник /медиатор/ е да работи с онази част от младите хора – от 15 г. до 29 г., които не учат и не работят.

Основен проблем е и липсата на достатъчно ефективен механизъм, чрез който младите хора да бъдат включени в процеса на взимане на решения по важни за тях въпроси. Често липсват възможности за професионална реализация на младите хора или трудът им се оказва недостатъчно оценен във финансов аспект. Проблем за младите хора, желаещи да започнат свой бизнес, е не само недостигът на средства, но и липсата на достатъчно информация и умения за организация и управление.

Ключов момент при създаването на възможности за младите хора да намерят своето място в обществото, да постигнат икономическа независимост и да се развият, е намирането на подходящо работно място. Обществото следва да предлага възможности за реализация на пазара на труда на младите хора, за предотвратяване на продължителната безработица и социално изключване.

Жизнен стандарт

Основната характеристика на младежката общност в област Ловеч, както и предизвикателствата пред нея, не са по-различни от тези на младежите в национален мащаб.

Настоящият план цели насърчаване на младите хора като активна част от европейската общност в тяхното развитие, като личности и граждани, постигане на пълноценното им участие в обществения живот и оказване на обществена подкрепа към младежките инициативи и кампании, посветени на значими за общността каузи.

Характеристиката и дефинирането на предизвикателствата, изтъкнати в Националната стратегия, са присъщи и определящи поведението и житейската ориентация на младежите в област Ловеч. Стремeжът към независимост и самореализация е доминираща черта сред младите хора в нашата област. За съжаление голяма част от тях са социално и икономически зависими от семействата си. През последните години се наблюдава засилване на желанието за емиграция на младите хора, които търсят реализация в големите градове на България, а една част от тях и в чужбина.

По-голяма част от младежите определят жизнения си стандарт като незадоволителен. Причината за това е в липсата на работни места или ниското заплащане на заеманите от тях работни позиции. Доходите им стигат само за задоволяване на основните им житейски нужди.

Нагласи към предприемачество

Относителният дял на самонаетите сред младите хора у нас е под средния за Европейския съюз. Младите хора се нуждаят от подкрепа, както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес. Предприемаческата култура сред тях е все още неразвита. Пречка се оказва и липсата на стартов капитал, ясна и устойчива визия за развитие в краткосрочен план, непознаване на бизнес средата и др.

Областен информационен център гр. Ловеч съвместно с общините и Областна администрация Ловеч, ежегодно организира срещи, на които представят възможностите за кандидатстване по оперативни програми, от

които биха могли да се възползват младежите искащи да развиват своя собствена икономическа дейност.

Достъп до обучения за квалификация и преквалификация

Високата квалификация, опитът и уменията в определена област са основни характеристики на всяко работно място. За заемането на много от тях, работодателите често поставят и допълнителни изисквания, съобразени с характера на работа – компютърна грамотност, отлично владение на един или повече чужди езици, мотивация за работа, коректност и други.

Анализът на младежката безработица показва, че ниското или неподходящо образование и липсата на квалификация са сред основните причини за безработицата сред младежите в област Ловеч. Освен изброените структурни фактори сред причините за младежката безработица и неактивност са и липсата на професионален и/или трудов опит, липсата на ключови умения и трудови навици, преждевременно напускане на училище, както и загубата на трудова мотивация поради продължителен престой без работа. Нарастването на младежката безработица е резултат и от това, че в условия на несигурна икономическа ситуация работодателите освобождават предимно най-неопитните работници и служители.

Целите на Стратегията „Европа 2020” ще имат отражение върху дългосрочното развитие на пазара на труда в България, като една от тях е преждевременно напусналите образователната система да не са повече от 11%. Подобряване на качеството и резултатността на системите за образование и обучение на всички равнища и увеличаване на броя на обучаващите се във висшето или в равностойно на него образование е друга важна поставена задача. За постигането на това трябва всички институции да работят в сътрудничество.

Специалистите от Дирекции „Бюро по труда“ осъществяват непрекъснати контакти с представители на професионалните гимназии, с цел проследяване реализацията на завършващите млади хора на пазара на труда.

Основни направления в обучението за придобиване на нова квалификация или повишаване на съществуваща такава са:

- партньорски проекти – проекти на социалните партньори за придобиване на нова или част от професия с осигуряване на субсидирана заетост на част от успешно завършилите;
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

1.2 Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги

С цел осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст в учебните заведения и читалищата на територията на общините в областта се развиват различни извънкласни форми, кръжоци, клубове по интереси, школи и др. за развитие уменията на талантиливи млади хора в областта на изкуствата, видовете спорт и науката, информационните технологии. Младите хора посещават организирани от читалищата танцови състави, духов оркестър. Изградените информационни центрове в библиотеките от областта, включени в Програмата „Глобални библиотеки – България“, дават възможност за равнопоставен достъп до информация, проектни предложения, програми, касаещи младежките проблеми и начините за решаването им. Много от общините в област Ловеч получиха финансиране за реализиране на проект на Европейската комисия за безплатен интернет достъп на обществени места - WiFi4EU. По този проект се осигурява безжична свързаност, напълно безплатно и без дискриминационни условия, преодоляване на цифровото разделение, особено в общности, които изостават по отношение на цифровата

грамотност, подобряване на достъпа до онлайн услуги и популяризиране на съществуващи публични услуги.

Благодарение на информационните технологии в бита и в работата, достъпът до информация на младите хора позволява да намират актуална информация и да подържат комуникация с всяка точка на света. Публичните услуги в подкрепа на младите хора целят подобряване качеството на живот и по-добрата информираност.

Програмата „Еразъм +“ предлага голям кръг от възможности за развитие на младите хора. Планира се организирането на срещи, на които младите хора ще се запознаят с актуални инициативи по програмата.

1.3 Насърчаване на здравословния начин на живот

Съвременният модел за здравословен начин на живот трябва да развие принципа на делегиране на права и отговорности от страна на държавата и активна подкрепа и партньорство с неправителствените младежки и спортни организации.

Повишаване на здравната култура сред младежите и придобиване на умения и знания за здравословен начин на живот се извършва преди всичко в рамките на училищната възраст посредством лекции и беседи, които се изнасят по време на часа на класа и други мероприятия, организирани от класните ръководители, медицинските специалисти в училищата и комисията за противообществени прояви. Младите хора имат възможността да се запознаят със значими заболявания, начините за предпазване и повишаване на сексуалната и репродуктивна култура. Провеждат се инициативи на младежки и доброволчески организации в училищата за отбелязване на 01.12 - Световен ден за борба срещу СПИН. Районна здравна инспекция, в координация с здравен медиатор към общините, организират кампании за прегледи и превантивни мерки за справяне с различни заболявания.

Голяма част от младите хора на територията на областта проявяват интерес към спортните клубове и танцовите състави, както и към другите извънучилищни форми за развитие. Област Ловеч разполага с много добре оборудвани спортни бази, площадки и физкултурни салони в основни и средни общообразователни училища, както и различни по видове клубове по интереси. Привлекателни за младите са и групите за народни танци към общинската читалищна мрежа, където младежите се забавляват, преоткриват традициите и попадат в среда за социално общуване. Чрез Спортните календари на общините се организират и провеждат редица, ориентирани към младежите, спортни празници и състезания.

1.4 Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

Социалните услуги в общността са сред основните инструменти, чрез които се насърчава социалното включване на уязвимите групи. Те се предоставят съобразно желанието и личния избор на лицата, в т.ч. на млади хора на възраст от 15 до 29 години в риск.

Социалните услуги в общината се определят като дейности, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот, насочени към подкрепа на подпомаганите лица за осъществяване на ежедневните им дейности и постигане на социално включване.

Подкрепа за социалното включване на хората с увреждания, в т.ч. деца и младежи се осигурява и чрез социалните услуги в домашна среда – личен асистент, социален асистент и домашен помощник, предоставяни от Общините в рамките на реализирани проекти с европейско финансиране.

Тези услуги са насочени към задоволяване на ежедневните потребности на лицата. Едновременно с това те създават условия, които позволяват да бъде воден независим начин на живот с подкрепата на

професионалисти. Предоставяните услуги, освен че съдействат за задоволяване на ежедневните потребности, осъществяват и дейности, свързани с организация на свободното време и личните контакти, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване и др.

Важно е осигуряването на условия за социална адаптация и насърчаване на социалното включване на младежите в риск, повишаване на качеството на социалните услуги за младите хора в неравностойно положение и насърчаването на сътрудничеството между социалните работници, младежките работници и младежките лидери за приобщаване на младите хора в риск от социално изключване. Създадените в общините „Център за обществена подкрепа“, с работата си оказват подкрепа и методическа помощ на деца и младежи. Училищата и детските градини на територията на областта прилагат механизъм за социална интеграция на деца със специално образователни потребности. „Център за подкрепа за личностно развитие“ осигурява ресурсни учители, психолози и логопеди, които обхващат нуждите на ДГ и училищата. Подобрява се качеството на социалните услуги за млади хора в специализираните институции и извеждането им в общността, и осигуряване на подкрепа за тяхното пълноценно включване във всички области на обществения живот.

Достъп до социални услуги в населеното място

В училищата и детските градини на територията на област Ловеч се прилага механизъм за социална интеграция на децата със специални образователни потребности (СОП). Всяко училищно ръководство на съответната институция сформира екип, който идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, извършва оценка на образователните му потребности и изготвя и реализира план за подкрепа. Допълнително над единните

разходни стандарти се осигуряват средства за деца на ресурсно подпомагане. Подсигурени са ресурсни учители. Всички образователно – възпитателни институции провеждат по график дейности, насочени към изграждане на положителни нагласи към включващо обучение на деца и ученици със СОП.

1.5 Развитие на младежко доброволчество

Доброволството сред младите хора е като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание. Доброволството дава много възможности на младите хора да изразят своя порив към хуманност и грижа за другите, както и да се утвърдят общочовешките ценности сред младото поколение. Макар готовността на младите хора да участват в доброволчески акции да нараства, все още са ограничени възможностите за доброволчески дейности.

Насърчава се участието на българските младежи в международното младежко доброволчество, като през годините се увеличават доброволците, които се включват в организирането събития, както и в екологични и здравни инициативи. Голям е интересът на подрастващите хора за включване като доброволци в по-мощните събития.

Ценността на доброволството все още не се познава широко от младите хора. Неразвити са механизмите за публичното подпомагане на младежкото доброволчество като важна проява на солидарност и гражданска активност и форма за неформално учене. Правата на младите доброволци, особено на непълнолетните, се нуждаят от законова закрила.

Една от утвърдените младежки доброволчески организации е Българския младежки червен кръст (БМЧК), чийто членове са ученици и младежи. Екипите са преминали курс по първа долекарска помощ и

ежегодно взимат участие в състезания на областно ниво. Всяка година по случай великденските и коледните празници се организират дарителски акции за хора в неравностойно положение и социално слаби семейства.

Традиционна коледна благотворителница- изработване и продажба на коледни и новогодишни картички. Събраните средства се предоставят за лица в нужда. На 05.12. се отбелязва Ден на доброволеца, като се издават грамоти и сертификати, удостоверяващи квалификацията за доброволческата дейност.

Ролята на Сдружение „Екомисия 21 век“ за развитие и популяризиране на доброволчеството на територията на област Ловеч е огромна. Провеждат информационни образователни кампании по повод световни дни за опазване здравето на младите хора и гражданите - против тютюнопушенето, превенция на употребата на наркотични вещества, превенция на ХИВ/СПИН, кампании за опазване на околната среда.

Всичко това допринася ползи както за гражданите и децата, към които са насочени действията на доброволците, така също и за самите млади хора - прави ги удовлетворени, придава им самочувствие и гради техния имидж и този на организацията.

1.6 Повишаване на гражданска активност на младите хора

Гражданското участие на младите хора е свързано с прилагане принципите на Европейската харта за участието на младите в живота на общините и регионите.

Прозрачност на местните политики по отношение на младежките политики – организиране на дискусии, срещи, форуми по определени теми. Текущо проучване потребностите и проблемите. Насърчаване на младите хора да бъдат активни граждани с ясна обществена позиция. Осигуряване на възможност младите хора да участват в процеса на вземане на решения, относно младежките политики.

Все още младите хора предпочитат неформалните среди за общуване – събирания с приятели, спортни мероприятия, клубове по интереси, интернет форуми и чатове. Мисленето на младежите за гражданската инициатива като „нещо безсмислено и губене на време” е сериозна заплаха за демократичните механизми в бъдеще. От друга страна са активни по теми, значими предимно за младите като екология и човешки права, които засягат чувството им за справедливост.

В област Ловеч функционира Областен младежки съвет Ловеч който е създаден по идея на Сдружение „Екомисия 21 век“ в партньорство с Областна администрация по проект „Младежки информационно-консултантски център Ловеч”, финансиран по Национална програма за младежта. В него са включени по 2 делегати от всичките 8 общини на областта. Организационните събрания се провеждат на ротационен принцип, като една от целите е да се подпомогне изграждането на общински ученически съвети по места.

Младите имат много възможности за информиране за предстоящи избори. Съществуват различни програми, които се предлагат от фондации, центрове и институти. Освен това политическите сили провеждат все по-мощни кампании, в рамките, на които отделят сериозно внимание на младите избиратели, а техните идеологически тръстове разработват модели, чрез които младежите да бъдат информирани и пряко привлечени към подкрепа на съответната платформа. Местните власти подпомагат младежките инициативи, съвместно разработват проекти, инициативи и предложения за решения на актуални проблеми и въпроси, касаещи младите хора, тяхното бъдеще и реализация, с цел разработването на устойчив механизъм за привличането им в обществения живот.

Общините подпомагат работата и изграждането на нови младежки клубове в малките населени места. Взяма се под внимание активното участие на ОМС и НПО при реализиране на всички аспекти на общинската политика, насочена към младите хора.

Стимулира се сътрудничеството на младежките организации по изпълнение на дейности свързани с планове за реализиране на дейности за 2020 г. към Общинските програми за младежта 2020 г.

Съществуват Общински консултативни съвети по въпросите на младежта – /ОКСВМ/, представляващи неформална представителна младежка структура към общината, функционираща като консултативен орган към Кмета на общината. Участващите в ОКСВМ са обединени от желанието за подобряване качеството на живот на младите хора в общината. ОКСВМ споделя наболели проблеми в сферата на младежта и съвместно с Общината търси решение за справяне с тях. Стимулира участие на младежите в обществения живот и допринася за формиране на гражданско самосъзнание.

През октомври 2017 г. по инициатива на община Тетевен е създадена регионална младежка мрежа, в която членуват младежки организации от общините-членове на РСО „Централна Стара планина“. Мрежата има и собствена фейсбук страница за презентиране на всички младежки проекти, инициативи и събития.

1.7 Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

Общините на територията на област Ловеч подпомагат читалищата, като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие в малките населени места и селските райони. Подкрепят се културни инициативи, провеждани от читалищата в малките населени места на територията на общините и се полагат усилия за привличане на млади хора към дейността на читалищата, чрез различни форми – самодейни изяви, фолклорни групи, театрални състави и др.

Електронно приобщаване на младите хора в малките населени места и селските райони също е важно. Сключени са договори с доставчик на

мобилни услуги за предоставяне на безплатен безжичен интернет в зоната на площадките при кметствата на селата. Увеличават се безплатните точки за достъп до Wi-Fi по проект.

Едно от направленията, по които работи е създаване на благоприятна среда за развитие на младите хора в селата чрез подобряване на условията за ефективен достъп до образование, обучение и информация. Една от формите е участието на млади хора в управлението на селата на територията на областта. Насърчава се участието на младите хора и младежките организации в местните инициативни групи. Предвижда се организиране на инициативи за включване на младежи в сферата на интересите на младите хора.

Стимулира се развитието на талантиливи млади хора в областта на изкуството, науката и спорта, чрез организиране на фестивали за изява на младежите, също инициативи на младежите и техните организации в малките населени места и селските райони.

Увеличават се възможностите за професионална и социална реализация, чрез насърчаване на младежките инициативи в малките населени места. Организиране и провеждане на кампании и инициативи по актуални теми, даващи възможност на голям брой млади хора за лична изява и реализация.

1.8 Развитие на межкултурния и международния диалог

Отношение към различието (толерантност)

Взаимно уважение на многообразието, толерантността и солидарността са заложили като принципи в Европейския съюз. Многообразието в съвременния свят изисква от хората да проявяват приемане и разбиране на различието, на другостта, без предразсъдъци, осъждане и негативни оценки.

Толерантността изисква уважение и разбиране на различните култури в нашия свят.

Отношение към ЕС – чувство на принадлежност

Младежите в област Ловеч са част от младите хора на Европа. Те умело могат да се впишат във всеки един европейски град. Владеещи на високо ниво чужди езици, с много компетенции и лични и професионални умения, нашите младежи имат нужното самочувствие и самооценка на хора, принадлежащи към голямото европейско семейство. Младите хора са запознати с принципите на ЕС, историята, българското участие в обединението, правата на европейските граждани и ползите от глобализацията.

На територията на областта се изпълняват различни проекти е насочени към повишаване равнището на информираност на обществеността – граждани и гости на областта, администрация, бизнес, деца и ученици, за Европейския съюз, същността и ролята на ротационното председателство; за възможностите, които Председателството предоставя за изграждането на позитивен образ на страната ни, ефективна комуникация и популяризирането на Българското председателство на Съвета на ЕС в цялата страна, включително в нейните различни региони.

Общинските администрации популяризират и подкрепят проекти и програми за младежки обмени на национално и международно ниво, с цел повишаване на младежката мобилност, обмен на добри практики и придобиване на неформален опит с други градове от и извън Европейския съюз, както и с побратимени градове.

Община Троян поддържа добър културен обмен между европейски градове и получи предложения за създаване на отношения чрез побратимяване с градове от Републиките Чехия и Словакия. Поддържа се публично-частното партньорство, като за втора поредна година ще се

организиран ателиета по занаяти (керамика, текстил и дърворезба) в Националното изложение за художествени занаяти и изкуства в село Орешак, община Троян. Ателиетата се посещават от деца и младежи на членовете на дипломатическите мисии в Република България.

Усъвършенства се влиянието на икономическата среда върху възможностите на младите хора за достъп до информация и култура.

С изграждането на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда, нараства необходимостта от насърчаване на межкултурния диалог, основан на зачитането на културното многообразие в един все повече мултикултурен и взаимосвързан свят, отличаващ се с бърза комуникация, мобилност на хора и глобализация на пазарите. В тази връзка са предвидени дейности, свързани с популяризирането на възможностите за кандидатстване по проекти по програмата „Еразъм“, „Discover youth“ и „Youth hub“.

1.9 Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността

Успоредно с органите на полицията, в областта работят и Общински комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Дейността на ОБКБППМН е регламентирана в чл. 10 от ЗБППМН. Организирането и координирането на социално-превантивната дейност, предотвратяването и ограничаването на действието на криминогенните фактори са основни функции и задачи на комисията, регламентирани в ЗБППМН. В Програмата на ОБКБППМН са заложили информационни образователни кампании за превенция на рисково поведение. Предвиждат се срещи – разговори с мотивиращи личности, представяне на книги и прожектиране на филми, с тематика свързана с проблемите на младите хора. Провеждане още на спортни събития като турнири и състезания.

ОбКБППМН осъществява добра координация и ползотворно сътрудничество с отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“, РУ на МВР, Център за подкрепа за личностно развитие, Център за обществена подкрепа и др. институции, работещи в тази посока. Работи се по план за действие по подадени сигнали, в училищата са разпространени методически и превантивно-информационни материали.

Предвижда се засилване на охранителната дейност и пропускателния режим в училищата за недопускане разпространение на наркотични вещества и агресивни прояви сред учениците.

Заложени са дейностите по Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Ученици, извършили противообществени прояви се включват в арт-ателиета за изработване на мартеници, коледни картички и др. във връзка с благотворителни кампании.

Провеждат се и регулярни работни срещи на обществените възпитатели с проблемни ученици от училищата в селата с цел консултативна и корекционно-възпитателна работа с тях.

Инспектор „ДПС“ провеждат системни срещи с учениците от училищата на територията на общините с цел изнасяне лекции и беседи по програмен модул от теми.

Съставена е План - програма за изпълнение на Областната политика по безопасност за движение по пътищата. Част от дейностите са раздаване на дипляни и брошури с акцент върху пътната безопасност.

Въпреки благоприятните тенденции в обществото ни все още са налице много от факторите, водещи до противоправно поведение на младежите: занижен жизнен статус на част от семействата, конфликтна или криминогенна семейна среда, дефицити в родителския капацитет, подценяване на образованието, либерално отношение към отсъствията от

училище, недостатъчна ангажираност на свободното време, нарастващ процент на младежката безработица.

Наред с действията за подобряване на различните аспекти на социалната среда е необходимо всички институции и организации да привличат в по-голяма степен младежите за съдействие при реализиране на превантивната дейност.

2. ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Приоритетни области за действие:

1. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;
2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги;
3. Насърчаване на здравословния начин на живот;
4. Превенция за социално изключване на младите хора в неравностойно социално положение;
5. Утвърждаване и популяризиране на младежкото доброволчество;
6. Повишаване на гражданската активност;
7. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони;
8. Развитие на межкултурния и международния диалог;
9. Ролята на младите хора за намаляване на престъпността и правонарушенията;

Стратегически цели:

- Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора;

- Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им;
- Насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора;
- Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – младежи в специализирани институции, младежи с увреждания, младежи напускащи специализирани институции и др.;
- Развитие на доброволчеството сред младите хора, като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание;
- Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти;
- Създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в малките населени места и селските райони;
- Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за българските младежи да участват пълноценно в межкултурното и международното младежко общуване;
- Стимулиране на активно участие на младите хора в превенцията на престъпността, особено в превенция на правонарушенията, извършени от млади хора.

Оперативни цели:

- Разкриване на нови работни места и развитие на пазара на труда, стимулиращи включването и кариерното развитие на младите хора;
- Насърчаване на икономическата активност на младите хора;
- Активно включване на младите хора в изграждането на пазарна икономика;

- Успешно съвместяване на професионалния и личния живот на младите хора;
- Формиране на информационна политика, насочена към младите хора;
- Осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст;
- Стимулиране на неформалното учене сред младите хора;
- Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора;
- Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора;
- Повишаване на сексуалната култура на младите хора;
- Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора;
- Интегриране на младежката политика с мерките за закрила на децата;
- Осигуряване на социални услуги за младите хора в неравностойно положение;
- Ограничаване на предаването на социалното изключване между поколенията;
- Създаване на повече доброволчески възможности за младите хора, особено за трансгранична мобилност чрез по-пълно използване на средствата от програмата на ЕК „Еразъм+“;
- Гарантиране правата на младите доброволци;
- Популяризиране на доброволчеството;
- Насърчаване на самоорганизирането на младите хора;
- Насърчаване на гражданското образование и обучение;
- Осигуряване на ефективно представителство на интересите на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на

секторните политики на национално, регионално, областно и общинско ниво;

- Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация и на младите хора в малките населени места и селските райони;
- Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местното развитие;
- Повишаване на икономическата активност и създаване на възможности за професионална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони;
- Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толератност и диалог;
- Стимулиране и подпомагане на участието на българските младежи в международни и европейски младежки движения;
- Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи;
- Изграждане на доверие между младите хора и правоохранителните органи;
- Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора.

3. ПРЕДВИЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ, КОИТО ДА ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ, ОБЛАСТНИТЕ И НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА

Дейности	Инициативи, кампании	Отговорни институции	Финансиране
1. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора			
1.1 Намаляване броя на необхванатите и отпадащите ученици.	Осъществяване на взаимодействие с родителите за включване и задържане на децата и учениците в образователната система. Предприемане на мерки за	Училища; Дирекция „Социално подпомагане“; Отдел „Закрила на детето“; Община; Здравен медиатор;	Проекти, финансирани от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020; Механизъм за съвместна работа на институциите

	обща и допълнителна подкрепа на децата Продължаване на активна работа по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	Специалист „ОКСДПП“; Регионално управление на образованието; Областна администрация Ловеч;	по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
1.2 Осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж на безработни младежи чрез средства от оперативни и национални програми.	Насърчаване на заетостта чрез програми и мерки по реда на ЗНЗ в рамките на годишните програми за обучение по Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) и други планове. Кандидатстване по процедури за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Организиране на срещи с местни работодатели за обучения на ученици. Изграждане на общинска система за кариерно ориентиране и консултиране.	Бюро по труда; Община; Училища;	Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) ОП „Развитие на човешките ресурси“ (2014-2020) Общински бюджет
1.3 Отпускане на стипендии на студенти от общината.	Правилник за отпускане на стипендии на студенти от общината.	Община; Учебни заведения; Общински съвет;	Общински бюджет
1.4 Осигуряване на възможност за пълноценно използване на свободното време на младежкото съсловие.	Организиране на беседи и презентации, организиране на турнири, спортни състезания и др.	Младежки център; „Общински младежки съвет“; Община;	Общински Бюджет Национални и международни програми и проекти
2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги			
2.1 Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност като граждани на Република България и на	Организиране на информационни дни, семинари и срещи; Ден на Европа.	Община; Училища; Областен информационен център Ловеч; Читалища;	Общински бюджет Читалища Национално сдружение на общините в Република България

Европейския съюз.			
2.2 Предлагање на услуги за организиране на свободното време на младите хора.	Клубове, кръжоци, школи, СИП, състезания, организиране на празници.	Община; Училища; Читалища	Общински бюджет Читалища ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“
3. Насърчаване на здравословен начин на живот			
3.1 Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора.	Информация по въпросите на сексуалното и репродуктивно здраве, превенция на болести, предавани по полов път.	Училища; Завеждащ “Здравен кабинет“; РЗИ гр. Ловеч; Здравен медиатор към общината	Общински бюджет Училища РЗИ гр. Ловеч
	Беседи по повод: Световен ден за борба срещу наркоманиите -26 юни, Международен ден за борба с тютюнопушенето – 31 май; Международен ден на болните от СПИН – 1 декември	Училища; Завеждащ “Здравен кабинет“; МКБППМН; Здравен медиатор към общината; РЗИ гр. Ловеч.	МКБППМН РЗИ гр. Ловеч Общински бюджет
3.2 Стимулиране на младежкия спорт.	Организиране на спортни инициативи и състезания.	Община; Училища;	Общински бюджет Държавен бюджет
	Изграждане на открита площадка с уреди за превенция на противообществени прояви.	МКБППМН; Община;	МКБППМН
	Организиране на прояви, посветени на Европейската седмица на спорта и физическата активност.	Община; МКБППМН; „Общински младежки съвет“;	Общински бюджет
4. Социално включване на младите хора в неравностойно социално положение			
4.1 . Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – младежи с увреждания, младежи страдащи от различни зависимости, младежи напускащи специализирани институции.	Развиване на услугите за младежи от 18г. до 29 г. в: Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/; Дневен център за пълнолетни лица с увреждания /ДЦПЛУ/	Община; ДЦПЛУ; ЦСРИ;	Общински бюджет Държавен бюджет ЦСРИ ДЦПЛУ
	Организиране на благотворителни кампании насочени към пребиваващите в социалните институции. Младежка кампания „Каж ми „Обичам те!“.	Община; ДЦПЛУ; ЦСРИ; Център за подкрепа за личностно развитие; Училища;	ДЦПЛУ ЦСРИ

	Повишаване капацитета на местната власт при планиране, управление и мониториране на процеса на приобщаващото образование.	Община; Училищни комисии; МКБППМН; Областна администрация Ловеч;	
5. Младежко доброволчество			
5.1 Популяризиране на доброволството.	Организиране на обучение за млади доброволци, свързано с извършвани от младежи доброволчески дейности.	Училища; БЧК гр. Ловеч; „Общински младежки съвет“;	Училища Община БЧК гр. Ловеч
	Организиране на доброволчески инициативи от младите хора. Включване на младите хора в национални доброволчески инициативи.	Младежка организация БЧК; Училища „Общински младежки съвет“; Национални програми;	Училища Общински бюджет Младежка организация БЧК
6. Повишаване на гражданската активност на младите хора			
6.1 Насърчаване на гражданската активност.	Организиране на обучения - познаваме ли законите – трудовите права на младите хора, дискриминацията, защита правата на човека, европейски избори.	Община; Училища; Читалища; МКБППМН;	Проекти по оперативни програми Читалища МКБППМН
6.2 Съпричастност на младите хора в управлението на общината.	Участие на млади хора с мнения, предложения и инициативи в управлението на местно ниво и в гражданския контрол върху дейността на общинските органи. Организиране на тематични базари/мартенски, великденски, коледен/.	Община; Общински съвет; Партньори по проекти;	Общински бюджет; Проекти по оперативни програми
7. Младите хора в селата			
7.1 Осигуряване на достъп до информация и обучение на младите хора в малките населени места.	Насърчаване и подпомагане на дейността на читалищата като културно информационни центрове.	Община; Читалища; Партньори по проекти;	Общински бюджет Читалища
8. Межкултурно младежко общуване			
8.1 Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване,	Организиране на мероприятия и инициативи с цел опознаване на традициите и фолклора на различните етнически	Община; МКБППМН; Училища;	Общински бюджет Проекти по оперативни програми Училища МКБППМН

толерантност и диалог.	общности. Организация на конкурсни програми.		
9. Ролята на младите хора за намаляване на престъпността и правонарушенията			
9.1 Превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора.	Организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора.	Община; МКБППМН; РУ“Полиция“;	Общински бюджет МКБППМН
9.2 Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора.	Организиране на състезания, викторини, забавни игри свързани с прилагането на правилата за безопасност на движението по пътищата и разпространение на информационни материали.	Община; РУ“Полиция“; Училища; Читалища;	Общински бюджет Училища Читалища

Очаквани резултати:

- ✓ Представителство на младите хора в обществения живот
- ✓ Успешна професионална и социална реализация на младите хора
- ✓ Активно участие в социални и културни организации и проекти
- ✓ Увеличаване броя на младежките инициативи
- ✓ Разширен обхват и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора
- ✓ Повишаване нивото на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот
- ✓ Повишаване на активната гражданска позиция и включване на младите хора в дейности по превенция на зависимостите
- ✓ Наличие на стабилни и работещи модели за превенция на младежката престъпност
- ✓ Намаляване на броя на правонарушенията, извършвани от млади хора
- ✓ Популяризиране и мултиплициране на добри практики на младежка и гражданска активност
- ✓ Активизиране на участието на младите хора при решаване на младежките проблеми

- ✓ Повишаване на броя млади хора, практикуващи спортни дейности
- ✓ Създаване на добри условия за спортуване и осмислено свободно време на младежите

4. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Областният управител осигурява провеждането на държавната политика за младежта на територията на област Ловеч, като работи в сътрудничество с:

- Министерство на младежта и спорта;
- Общините на територията на областта;
- Регионално управление на образованието Ловеч;
- Регионална здравна инспекция - Ловеч;
- Дирекции „Бюро по труда“;
- РУ „Полиция“;
- Областен информационен център - Ловеч;
- Български червен кръст;
- Читалища;
- Спортни клубове;
- Младежки информационно-консултантски центрове;

Неправителствени организации, работещи по проблемите на младите хора.

Политиките за младежта могат да допринесат за постигането на резултати в области като образованието, трудовата заетост, равнопоставеността на половете, здравеопазването, конкурентоспособността и др.

Обединените усилия на отговорните държавни институции, социалните партньори, местните власти, младежките организации създават

по-добри предпоставки за усъвършенстване на политика за младежта в България и създаване на адекватни условия за развитие на младите хора.

Областните управители, в съответствие със Закона за младежта и Националната стратегия за младежта 2012-2020 г., осигуряват и координират провеждането на държавната политика на територията на областта чрез изготвяне на Областен план за младежта. Кметовете на общини са пряко отговорни за планирането и провеждането на младежката политика в общините. Те, заедно с общинските съвети, осигуряват отчетност, публичност и прозрачност на общинските политики за развитие на младежта, като предоставят на областните управители общинския годишен план за младежта за текущата година и отчет за изпълнение на дейности за предходната година.

5. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЛАСТНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Областният управител ръководи и координира дейността по изпълнението на Областния план за младежта. Стратегическият документ е отворен за актуализация при необходимост.

Областният управител ежегодно до 1 март предоставя утвърдения Областен план за младежта на министъра на младежта и спорта.

Изпълнението на Областния план за младежта ежегодно се отчита чрез отговорните институции.

6. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Областният план за младежта на област Ловеч за 2020 г. се публикува на интернет страницата на Областна администрация Ловеч.

Съгласно чл. 14 от Закона за младежта (изм. ДВ. бр.77 от 18 Септември 2018 г.) Областният план за младежта е изготвен на базата на 7 броя подадени общински планове за младежта – Община Априлци, Община Летница, Община Луковит, Община Тетевен, Община Троян, Община Угърчин и Община Ябланица.